

VV-besluitnota

De verenigde vergadering

besluit:

1. tot het vaststellen van het programmajaarverslag 2017 van het hoogheemraadschap van Rijnland;
2. het voordelig jaarrekening resultaat ad € 10.022.920 als volgt te verdelen:
(ten gunste van)
 - € 2.402.380 ten gunste van de Egalisatiereserve ingezetenen;
 - € 1.846.582 ten gunste van de Egalisatiereserve gebouwd;
 - € 1.027.621 ten gunste van de Egalisatiereserve zuiveringsheffing;
 - € 254.610 ten gunste van de Egalisatiereserve overige ongebouwd;
 - € 583 ten gunste van de Egalisatiereserve natuurterreinen;
 - € 2.409.443 ten gunste van de Reserve PFOS saneringen;
 - € 2.000.000 ten gunste van de Reserve frictiekosten SPP;
 - € 700.000 ten gunste van de Reserve toekomstige cao afspraken;
 - € 50.982 ten gunste van de Reserve Subsidie aanleg natuurvriendelijke oevers;(ten laste van)
 - € 664.151 ten laste van de Reserve frictiekosten doelmatigheid;
 - € 5.130 ten laste van de Reserve oeverherstel.
3. de beschikbaar gestelde investeringskredieten, zoals vermeld in bijlage 1-1 per 31 december 2017 af te sluiten.
4. 15 kredieten met een totaal bedrag van € 10,9 mln waarop in 2017 geen of geringe uitgaven zijn gedaan niet af te sluiten (Bijlage 1-2).

Context

Op grond van de bepalingen in de Waterschapswet stelt het algemeen bestuur van het waterschap het programmajaarverslag vast. In de regeling beleidsvoorbereiding en – verantwoording waterschappen en het Waterschapsbesluit is in de regelgeving onder andere het opstellen van het programmajaarverslag verder uitgewerkt.

Argumenten

1.1 Het programmajaarverslag moet voor 15 juli gezonden worden aan GS.

Op grond van de bepalingen in de Waterschapswet stelt het algemeen bestuur van het waterschap het programmajaarverslag vast. Het dagelijks bestuur zendt de vastgestelde jaarrekening vóór 15 juli van het jaar volgende op het begrotingsjaar aan gedeputeerde staten van de provincies Zuid- en Noord Holland.

1.2. Resultaten van de programma's zijn conform afspraken uit de begroting.

Over het algemeen heeft Rijnland gerealiseerd wat is begroot. Het jaarrekening resultaat van € 10,0 mln wijkt echter fors af van de begroting (na wijziging). Door een maandelijkse afsluiting, betere managementinformatie en intensiever contact met budgethouders willen we zo'n fors overschot in de toekomst voorkomen. Verwachte voordelen en overschotten zullen eerder gemeld worden in de burap waarmee te hoge budgetten direct verlaagd worden.

Het verloop van het exploitatieresultaat 2017 is:

x € mln	Saldo	Structureel	Incidenteel
Resultaten Burap	6,7	3,8	2,9
Resultaat vrijval voorziening PFOS saneringen	2,4	0,0	2,4
Resultaat jaarrekening exclusief vrijval PFOS	7,6	3,4	4,2

De resultaten Burap zijn toegevoegd aan de diverse egalisatiereserves voor een duurzamer financieel beleid. Vanaf 2018 wordt geen bouwrente meer toe gerekend aan de investeringsprojecten. De structurele mutaties zijn reeds in de begroting 2018 verwerkt of worden nog meegenomen als begrotingswijziging over 2018 en in het meerjarenperspectief 2019-2022.

Het programmajaarverslag 2017 sluit ten opzichte van de 2e Burap met een positief exploitatieresultaat van € 10,0 mln. Voor € 2,4 mln wordt dit veroorzaakt door het, op advies van onze accountant, omzetten van de voorziening PFOS saneringen naar een bestemmingsreserve PFOS saneringen. Het vrijvallen van de voorziening geeft een éénmalig resultaat van € 2,4 mln. In de resultaatbestemming wordt vervolgens voorgesteld om dit volledig te storten in een nieuw te vormen bestemmingsreserve.

De belangrijkste oorzaken van het resultaat van € 7,6 mln exclusief de vrijval voorziening PFOS saneringen zijn te herleiden naar de aantrekkende economie die heeft geleid tot hogere belastingopbrengsten en meer en beter verkochte overtollige gronden en eigendommen (€ 3,6 mln). Een andere oorzaak betreft onvoorziene éénmalige baten zoals schade-uitkeringen, afrekeningen grensoverschrijdend afvalwater en een vrijval van de pensioenvoorziening (€ 3,2 mln). Dergelijke activiteiten zijn voor Rijnland niet volledig te beïnvloeden. Door PFOS is in 2017 achterstand ontstaan in de baggerwerken. Onder andere hierom is een bijstelling van de baggervoorziening noodzakelijk (-/- € 1,2 mln). Het overige voordeel van € 2,0 mln betreft reguliere exploitatie.

Het structurele en incidentele resultaat t.o.v. van de 2e burap 2017 kan als volgt worden gespecificeerd (exclusief vrijval voorziening PFOS):

Structureel

- Hogere opbrengst uit verkoop van eigendommen m.n. in 4e kwartaal (structureel)	€ 1,0
- Per saldo lagere kosten samenwerking HHSK	€ 0,7
Dit saldo bestaat uit:	
Doorbelasting extra kosten personeel- en automatisering HHSK (€ 2,1 mln)	
Extra kosten vanwege I&A samenwerking HHSK (-/- € 1,4 mln)	
- De personeelskosten zijn € 0,5 mln hoger. Bij de burap is rekening gehouden met € 0,7 mln	€ 0,2
- Hogere opbrengst zuiveringsheffing huishoudens en bedrijven (voorgaande jaren) door verbetering belastingbestanden	€ 1,6
- Lagere advies- en onderzoekskosten derden	€ 0,4
- Minder uitbetaalde wachtgelden voormalig personeel	€ 0,1
- Lagere energiekosten door prijsverschillen en hoeveelhedsverschillen	€ 0,3
- Lagere kosten muskusrattenbeheer	€ 0,2
- Budget onvoorzien niet aangewend	€ 0,1
- Lagere rentelasten	€ 0,1
- Lagere garantiestellingsprovisie GrSlibverwerking	-/- € 0,1
- Hogere afschrijvingskosten	-/- € 0,3
- Hogere telefoonkosten door invoering van Skype voor business en het verbreden van de bandbreedte naar de buitenlocaties.	-/- € 0,3
- Minder bouwrente geactiveerd door o.a. lagere rente en investeringen	-/- € 0,6
Totaal structureel	€ 3,4

Incidenteel

- Hogere opbrengst uit verkoop van eigendommen m.n. in 4e kwartaal (incidenteel)	€ 1,0
- Diverse eenmalige bijdragen/subsidies (o.a. POV, implementatie Omgevingswet, teruggave omzetbelasting 2009-2013 bedrijfsrestaurant)	€ 1,5
- Hogere bijdragen grensoverschrijdend afvalwater door hogere afrekeningen voorgaande jaren	€ 0,7
- Vrijval wachtgeld- en pensioenvoorziening dagelijks bestuur door met name hogere berekende rekenrente	€ 0,6
- Lagere onderhoudskosten gebouwen en woningen	€ 0,5
- Uitbetaalde schadeuitkeringen en hogere doorbelaste kosten verontreiniging en keurovertredingen	€ 0,5
- Lagere advies- en onderzoekskosten derden	€ 0,4
- Hogere personele baten door meer detacheringen, o.a. HWBP-bureau en POV Centraal Holland	€ 0,4
- Lagere doorbelaste kosten financiële eenheid/All-Solutions	€ 0,3
- Lagere kosten afvalverzameling en verwerking	€ 0,2
- Vrijval reserve klimaatcampagne	€ 0,1
- Lagere kosten aanschaf relatiegeschenken	€ 0,1
- Lagere kosten subsidies afhaak-problematiek	€ 0,1
- Hogere opleidingskosten	-/- € 0,4
- Eenmalige kosten bewerken waterschapsarchieven en hogere bijdrage in de WOZ-kosten	-/- € 0,2
- Eenmalige uitbetaalde bijdrage afgesloten baggerproject (arbitrage)	-/- € 0,4
- Extra storting in de voorziening baggerwerken wegens een bijstelling	-/- € 1,2
Totaal incidenteel	€ 4,2

Investerings

De werkelijke bruto-investeringen in 2017 ad € 110,7 mln (inclusief baggerwerken) komen uit op 93% van de investeringsbegroting van € 119 mln. Al meerdere jaren haalt Rijnland voor meer dan 90% de begrote investeringsuitgaven. In de programmajaarrekening worden per programma de afwijkingen t.o.v. de begroting toegelicht.

2. De voorgestelde resultaatbestemming is overeenkomstig beleid en wetgeving.

Het resultaat bestaat uit voor-/nadelen uit de taakuitoefening en meer/minder ontvangen belastingen dan was begroot. Resultaten kunnen worden gestort in of onttrokken uit de algemene reserve per taak of in/uit een egaliseringsreserve per belastingcategorie.

De algemene reserves hebben een ondergrens die is bepaald op 5% van de jaarlijkse netto-exploitatiekosten (voor egalisatie). Op basis van de jaarrekening 2017 zou de hoogte van de algemene reserves in totaal minimaal € 8,9 mln moeten bedragen. De algemene reserves bedragen € 10,5 mln en liggen dus boven de ondergrens van € 8,9 mln. Daarom wordt voorgesteld om de resultaten toe te voegen of te onttrekken uit de per belastingcategorie gevormde egaliseringsreserves.

De saldi van deze reserves worden onder meer ingezet voor duurzamer financieel beleid waardoor de schulden verminderen. Bij het MJP 2019-2022 worden hiervoor verdere maatregelen voorgesteld zoals bijvoorbeeld het verder verminderen van de uren die geactiveerd worden.

Verdeling exploitatieresultaat

De verdeling van het exploitatieresultaat verloopt schematisch als volgt (x € 1.000):

	Resultaat taakuitoefening	Resultaat waterschaps- belastingen
<u>Bestemmingsreserves</u>		
Reserve Subsidie aanleg natuurvriendelijke oevers	51	
Reserve oeverherstel	-/- 5	
Reserve frictiekosten doelmatigheid	-/- 664	
Reserve toekomstige cao afspraken	700	
Reserve frictiekosten SPP	2.000	
Reserve PFOS saneringen	2.409	
Totaal bestemmingsreserves	4.491	
<u>Egalisatiereserves</u>		
ingezetenen	2.400	2
gebouwd	1.865	-/- 19
natuur	4	-/- 3
overige ongebouwd	301	-/- 46
zuiveringsheffing	-/- 650	1.677
Totaal egalisatiereserves	3.920	1.611
Totaal	8.411	1.611

Het exploitatieresultaat 2017 ten opzichte van de 2^e burap is voor € 8,4 mln het gevolg van voordelen uit de taakuitoefening (watersysteem- en zuiveringsbeheer) en voor € 1,6 mln het gevolg van hogere belastingopbrengsten.

Resultaat taakuitoefening

Uit het resultaat bij taakuitoefening van € 8,4 wordt voorgesteld om per saldo € 4,5 mln toe te voegen aan de bestemmingsreserves en het resterende saldo van € 3,9 mln te storten/onttrekken uit de diverse egalisatiereserves rekening houdend met de kostentoedelingspercentages en de direct toe te rekenen categorie gebonden kosten.

Bij het opstellen van de jaarrekening is van de bestaande bestemmingsreserves bekeken wat de gewenste hoogte van deze bestemmingsreserves moet zijn. Hieruit volgt dat er per saldo € 0,6 mln uit deze reserves kan worden onttrokken. Het betreft hier met name het vrijvallen van de reserve frictiekosten doelmatigheid.

Er wordt voorgesteld om uit het jaarrekeningresultaat nieuwe bestemmingsreserves te vormen voor PFOS saneringen (€ 2,4 mln), frictiekosten SPP (€ 2,0 mln en toekomstige toekomstige cao afspraken (€ 0,7 mln).

Reserve PFOS saneringen

In het verleden is een voorziening gevormd voor PFOS saneringen. Deze voorziening is bedoeld voor de kosten van het reinigen van ondergrond die verontreinigd is met PFOS. Op advies van de accountant hebben we de voorziening van € 2,4 mln laten vrijvallen. Bij de resultaatbestemming wordt voorgesteld om hier een bestemmingsreserve voor te vormen omdat de afwikkeling van het dossier mogelijk nog leidt tot een te betalen bedrag.

Reserve frictiekosten SPP

Het doel van de bestemmingsreserve frictiekosten SPP is om de kosten te kunnen dekken die de organisatieontwikkeling en daarmee de ontwikkeling van medewerkers met zich

meebrengt. Het gaat om het afscheid nemen van medewerkers van wie in de vlootschouw is geconstateerd dat ze niet mee kunnen met de ingezette ontwikkelingen, en waarvoor een andere passende functie bij Rijnland niet beschikbaar is. Ook gaat het om managers/medewerkers die in hun huidige functie niet goed op hun plek zitten en die naar een andere rol binnen Rijnland bemiddeld dienen te worden. Daarnaast willen we hiermee de instroom van nieuwe talentvolle medewerkers stimuleren door leerwerkplekken binnen Rijnland te realiseren. De hoogte van € 2,0 mln is een grove schatting van de kosten hiervoor. Het betreft hier incidentele middelen om structurele oplossingen te bereiken. In juni zal een frictie plan aan het college worden voorgelegd waarin ook een onderbouwing van de verwachte kosten zal worden opgenomen.

Reserve toekomstige cao afspraken

De onderhandelingen over een nieuwe cao ingaande 1 januari 2017 zijn nog niet afgerond. In overleg met de accountant is in de exploitatierekening 2017 geen rekening gehouden met de nieuwe cao. Bij de resultaatbestemming wordt voorgesteld om ten laste van het resultaat hiervoor een bestemmingsreserve van € 0,7 mln te vormen.

Resultaat waterschapsbelastingen

Voorgesteld wordt om de per saldo meer ontvangen waterschapsbelastingen ad € 1,6 mln ten gunste van de desbetreffende egalisatiereserves te brengen. Hierbij wordt het resultaat uit de opbrengst verontreinigingsheffing toegerekend naar de diverse egalisatiereserves watersysteembeheer op basis van vastgestelde kostentoedelingspercentages.

3. De kredietruimte is niet langer benodigd.

Doordat projecten zijn afgerond, niet worden gestart of worden stopgezet zal er geen gebruik meer worden gemaakt van deze kredieten. Een verklaring per af te sluiten krediet is opgenomen in bijlage 1-1 van het programmajaarverslag 2017.

4. Projectleiders hebben valide argumenten aangedragen om het krediet niet af te sluiten.

Eén van de overgenomen aanbevelingen van de RKC uit het onderzoeksrapport 'kredietonderschrijvingen' is dat investeringskredieten waar binnen één jaar geen significante uitgaven zijn gedaan, met uitzondering van kredieten, waarin Rijnland participeert door middel van een bijdrage, geannuleerd worden. Voorgesteld wordt om een aantal kredieten met geen of geringe uitgaven om uiteenlopende redenen niet te annuleren. Het bevat 15 kredieten voor totaal € 10,9 mln met een restant krediet van € 2,3 mln, waarop in 2017 geen of geringe uitgaven zijn gedaan. Het krediet "Doelen overige water" van € 1,0 mln is hiervan de grootste. Lopende 2018 komt aan de hand van het besluit over de notitie kijk op waterkwaliteit (VV 28 maart 2018) een plan tot uitvoering voor doelen overig water.

Een onderbouwing per krediet is opgenomen in bijlage 1-2 van de programma-jaarrekening 2017.

Risico's

1. Ter inzage legging kan leiden tot bedenkingen.

Het programmajaarverslag 2017 ligt van 1 juni tot en met 14 juni 2018 via het digitale Waterschapsblad op de website van Rijnland voor een ieder ter inzage. Eventuele ingekomen bedenkingen en onze standpunten daarover zullen aan uw vergadering worden meegedeeld.